

جهانی شدن و روابط ایران و عربستان پس از انقلاب اسلامی

اصغر حاتمی^۱

حامد مهربان^۲

علی قدیم ملالو^۳

چکیده

ماهیت و نوع روابط ایران و عربستان به عنوان قدرت‌های منطقه‌ای و قطب‌های مذهبی، می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در گسترش صلح و ثبات در سطوح داخلی، منطقه‌ای و حتی بین‌المللی داشته باشد. با این وجود، روابط آن‌ها پس از انقلاب اسلامی بسیار پر فراز و نشیب و سینوسی بوده است. در این پژوهش از شاخص جدید و جامع جهانی شدن کوف به منظور تبیین فراز و نشیب روابط دو کشور استفاده شده است. این شاخص شامل سه جنبه بسیار مهم اجتماعی (شامل سه بعد تماس‌های شخصی، جریان اطلاعات و نزدیکی فرهنگی)، اقتصادی (شامل دو بعد جریان‌های اقتصادی واقعی و محدودیت‌های تجارت و سرمایه) و سیاسی است. بر این اساس، سؤال اصلی این است که جهانی شدن چه تأثیری بر روابط ایران و عربستان پس از انقلاب اسلامی داشته است؟ به منظور پاسخ به پرسش فوق، با بهره‌گیری از اسناد و منابع کتابخانه‌ای موجود و روش‌های کمی و کیفی و تحلیل تاریخی سعی می‌شود پس از سنجش میزان جهانی شدن ایران و عربستان بر اساس شاخص کوف، به بررسی تأثیرات آن بر ابعاد مختلف روابط دو کشور بپردازیم. نتایج و یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که بین میزان جهانی شدن (عملکرد گزینشی و مقاومتی ایران و در مقابل استحاله عربستان) و روابط ایران و عربستان ارتباط معناداری وجود دارد.

واژه‌گان کلیدی: جهانی شدن، شاخص کوف، روابط خارجی، جمهوری اسلامی ایران، عربستان سعودی.

asghar.hatami94@gmail.com

۱- عضو هیأت علمی دانشگاه علوم انتظامی امین

۲- دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی. (نویسنده مسئول)

mehrabanhamed1@gmail.com

۳- دانش‌آموخته کارشناسی ارشد روابط بین‌الملل گرایش دیپلماسی و کنترل تسلیحات دانشگاه صنعتی مالک اشتر

ali.taha88@gmail.com